

125 godina telefonije u Hrvatskoj

TELEKOMUNIKACIJE NA POŠTANSKIM MARKAMA

HT muzej
Jurišićeva 13, Zagreb
od 9. siječnja do 9. veljače 2006.

Budući da su telekomunikacije postale tako važan čimbenik društvenog života, nije čudno što se javljaju kao motiv i na poštanskim markama. Čini se da pritom umjetnike koji izrađuju predloške za marke najviše inspirira upravo brojnost različitih medija putem kojih se komunicira na daljinu. Ponekad ih u stvaranju nadahnjuju pojedini događaji i osobe iz povijesti razvoja telekomunikacija, a ponekad apstraktnim prikazom samo naznačuju univerzalnost komuniciranja.

Izložene su poštanske marke na temu telekomunikacija iz sljedećih država i autonomnih teritorija:

Albanija
Angola
Argentina
Ascension
BiH
Bjelorusija
Brazil
Brunei
Bugarska
Cayman Islands
Danska
Egipat
Filipini
Finska
Guernsey
Hrvatska

Indija
Indonezija
Iran
Japan
Juž. Koreja
Kambodža
Kanada
Kina
Kolumbija
Liechtenstein
Macao
Macao – Kina
Makedonija
Malta
Meksiko
Moldavija

Monako
Nigerija
Njemačka
Poljska
Portugal
Rumunjska
Ruska Fed.
Sjev. Koreja
St. Kitts
Sv. Helena
Španjolska
Švicarska
Tajland
Urugvaj
Vijetnam
Wallis i Futuna

Nakladnik:
T-HT d.d.
Savska 32, HR – 10000 Zagreb

Autorica izložbe i kataloga:
Vesna Lipovac

Lektorica:
Vesna Privrat

TELEKOMUNIKACIJE NA POŠTANSKIM MARKAMA

Temeljna pretpostavka odnosa među ljudima tijekom čitave povijesti, a naročito u suvremenom svijetu, jest komunikacija u neposrednom kontaktu, ali i na manjoj ili većoj prostornoj udaljenosti. Stoga ne čudi što je u današnjem informacijskom društvu jedna od najvažnijih upravo telekomunikacijska djelatnost.

Riječ «telekomunikacija» složena je od starogrčke riječi «tele» koja se prevodi kao «daleko» i latinske riječi «communicatio» što, između ostalog, znači «priopćavanje».

Prema definiciji Međunarodne telekomunikacijske udruge (ITU) telekomunikacije su «svaki oblik odašiljanja, prijenosa, prijema znakova, signala, pisama, slika i zvukova, ili bilo čega razumljivog proizašlog iz prirode s pomoću žičanih, radijskih, optičkih ili nekih drugih elektromagnetskih sustava», drugim riječima to su: brzojav, telefon, radio, televizija, satelit te podatkovni prijenos.

Premda je povijest telekomunikacija zapravo počela s prvom primjenom električnog (elektromagnetskog) telegrafa, danas se pojam telekomunikacija najviše veže uz telefon. Nikakvo čudo - tek je masovnom uporabom telefona (fiksni, ali i mobilni) telekomunikacijska industrija ostvarila svoj najveći poslovni uzlet, a komuniciranje telefonom nametnula kao nezaobilazan način svakodnevnog komuniciranja.

Istraživač koji je uspio ući u povijest kao izumitelj telefona bio je profesor Zavoda za gluhoonijeme Alexander Graham Bell. U nastojanju da konstruira multipleksni harmonični telegraf kojim bi se omogućilo slanje više brzojavki odjednom putem iste telegrafске žice, Bell je 1876. god. konačno otkrio način kako da putem električne žice prenese – glas.

Prvi telefon u Hrvatskoj zazvonio je 8. siječnja 1881. godine – samo 5 godina nakon prvog Bellovog telefona. Prema odluci Gradskog poglavarstva Zagreba, radovi na izgradnji prve zračne telefonske linije počeli su još u jesen 1880. g., ali ih je nakratko prekinuo razoran potres koji je pogodio Zagreb u studenome. Prva telefonska linija povezivala je tadašnji Građevni ured Poglavarstva s Vodovodnom strojarnicom koja je bila udaljena 3,5 km. Izvjestitelj Narodnih novina sljedećeg dana oduševljeno javlja da je pokusno ispitivanje linije i aparata pokazalo "...takovu čujnost i razumljivost govora kakova se samo poželjeti može."

Budući da su prednosti komuniciranja telefonom ubrzo postale očite, uskoro su vlastite telefonske linije naručili ugledniji zagrebački trgovci i privrednici, a nakon toga izgrađena je i javna telefonska mreža. U sljedećim desetljećima i stoljećima telefon prestaje biti privilegija malog broja imućnih pojedinaca i postaje "conditio sine qua non" života suvremenog čovjeka.